

In memoriam Lukovits István

Bärwalde, január 8, 1945

Lukovits István
1945-2007

Indiában úgy tartják, hogy a férfiember életének négy szakasza van: tanuló – családapa – erdei remete – öreg bölcs.

Apám egész életében tanult. Szüleitől jó nyelvérzéket, szorgalmat és pontosságot örökölt. Az ELTE vegyész szakán végzett 1969-ben, a biológiai tudományok kandidátusa 1973-ban, kémiai tudományok doktora 1995-ben. Ez az emlékszám az eredményeire épülő újabb tudományos közleményeket tartalmaz. A kémiai szerkezet és aktivitás közötti összefüggések vizsgálata és alkalmazása a gyógyszertervezéstől kezdve a korróziógátlók hatékonyságának vizsgálatáig mindig felfelbukkannak dolgozatai között*. Tomislav Živković és Nenad Trinajstić előadásai és cikkei nyomán alakult ki leginkább kedvelt témaköre, a kémiai gráfelmélet és az ezzel foglalkozó nemzetközi együttműködése – 30 év alatt sok publikációval a legjobb tudományos folyóiratokban. Erről mindig nagy lelkesedéssel beszélt és Nenad Trinajstić számolt be részletesen a megemlékezésében**. Az utóbbi években került sor a nanocsövekre való alkalmazásra, a Kekulé struktúrák, a konjugált áramkörök számának és aromásságuknak a vizsgálatára.

Érdeklődési körébe tartozott a néprajz, a zene, szeretett utazni, világot látni. Széleskörű műveltsége miatt gyakorlatilag mindenkivel szót tudott érteni.

A betegség iskoláját is kijárta. Annak ellenére, hogy súlyos betegséget, balesetet is átélt, nem volt beteges.

Viszont az utolsó, szenvedéssel járó betegség nem érte fölkészületlenül.

A tevékeny szeretet iskoláját is járta. Magányos emberek látogatása, segítségére szorulóknak támogatása szintén jellemző volt rá.

A családapa: 1969-től haláláig boldog házasságban élt. Két gyermeke mellett egy korán árvaságra jutott gyermeket is támogattak, nevelgettek a szülei, akinek esküvőjén még örömszülők is voltak. Életének utolsó hónapjait bearanyozta kis unokájának születése. Egy régi munkatársa így emlékezett rá nekem írott levelében: „Ma is őrzöm Édesapja cikkeinek különlenyomatait. Kiemelkedő tudása ellenére nagyon szerény ember volt és barátjának tekintett gyengébb képességű embereket is. Így lehettem én is a közelében. Emlék ma már az is, amikor még Vácott laktak, többször kivittem őt oda Danuvia motorkerékpárommal.” Kollégái bármikor megkereshették kérdéseikkel, problémáikkal. Mindenkinek a legjobbat nyújtotta, együttműködésre, közös kutatómunkára mindig hajlandó volt, amit elvállalt, a legjobb tudása szerint végezte el. A disszertációját a Kémiai Kutató Központban készítő 40-50 doktorandusz bizton számíthatott segítségére, tudására. Tudományos társulati, testületi tagságai mellett a Budapest-pasaréti Római Katolikus Plébánia képviselőtestületének elnöki tisztségét is vállalta.

„Erdei remete” a szó szoros értelmében nem volt. De a „természet örök könyvét, melyben az Isten képe leírva vagyon”, nemcsak munkaidejében lapozgatta, hanem magashegyi kirándulásokkal, teljesítménytúrákkal, sziklamászó tanfolyammal is. Egyre nagyobb érdeklődéssel fordult a filozófia felé, bőséges tudásra és olvasottságra tett szert. Azt tervezte, hogy ha majd nyugdíjas lesz, kutatási témái mellett filozófiával fog foglalkozni.

Öreg bölcs: Öreg nem volt, viszont napról napra bölcsőbb igen. Egy-egy kínos szituációban elég felidéztem, hogy mit mondott volna, hogyan kezelte volna a problémát. Mivel meglehetősen hasonlítok hozzá, nem esik nehezemre úgy megnyilvánulni, ahogy ő tette volna. A probléma nem egy esetben békességgel megoldódott. Szeretetet tudott adni, és örömmel elfogadni, a békétlenség bántotta.

Lukovits István családja nevében köszönetet mondunk mindazoknak, akik tisztelték és szerették, azoknak, akik ennek az emlékszámunknak cikkeit írták, illetve azon munkálkodtak, hogy megjelenhessen. Emléke erősítsen mindenkit, hogy saját életének és tevékenységének idejét gyümölcsözően használja fel a maga és mások javára!

Lukovits Milán

* Majdnem teljes közleménylistája itt található: http://www.chemres.hu/ISCC/dosman/lukovits_publ.htm

**Itt olvasható: http://w3.chemres.hu/egyebek/In_Memoriam_LI.html